

2. Resumé.

2.1 Resumé af valgdeltagelsen i Århus Kommune.

I alt:

Den samlede stemmeprocent ved kommunalvalget den 20. november 2001 blev i Århus Kommune 85,2 mod 70,7 ved kommunalvalget den 18. november 1997. Den store stigning i valgdeltagelsen må først og fremmest tilskrives, at der den 20. november 2001 samtidig blev afholdt valg til Folketinget, idet valgdeltagelsen til Folketinget normalt er højere end til kommunalvalgene. Valgdeltagelsen ved kommunalvalget den 20. november 2001 ligner således mere normal valgdeltagelse til folketingsvalg end normal valgdeltagelse til kommunevalg.

Køn:

Kvinderne havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 85,5, mens mændenes stemmeprocent var 84,9.

Civilstand:

Giftede personer havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 89,9. Herefter kommer ugifte personer med en stemmeprocent på 83,0, fraskilte personer med en stemmeprocent på 79,8 og personer i enkestand med en stemmeprocent på 75,4.

Familieforhold:

Personer i registreret partnerskab uden hjemmeboende børn havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 95,2, herefter følger ægtepar uden hjemmeboende børn med en stemmeprocent på 92,8, personer i registreret partnerskab med hjemmeboende børn med en stemmeprocent på 91,1 og samlevende par uden hjemmeboende børn med en stemmeprocent på 90,9. Laveste stemmeprocent havde enlige uden hjemmeboende børn og enlige med hjemmeboende børn med stemmeprocenter på henholdsvis 78,2 og 78,4.

Alder:

Valgdeltagelsen var højest for de 60-69 årige med en stemmeprocent på 91,1. Herefter kom de 50-59 årige med en stemmeprocent på 90,8. Laveste valgdeltagelse fandtes blandt de 80 årige og derover med en stemmeprocent på 65,8, og næstlaveste valgdeltagelse fandtes blandt de 18-21 årige med en stemmeprocent på 78,0.

Varighed af bopæl i Århus Kommune:

Valgdeltagelsen var stigende med stigende varighed af bopæl i Århus Kommune. Stemmeprocenten for personer, der havde boet mindst 10 år i Århus Kommune, var 86,9 mod 83,1 for personer, der havde boet mellem 4 og 9 år i Århus Kommune, og 81,2 for personer, der havde boet under 4 år i Århus Kommune.

Uddannelse:

Valgdeltagelsen var stigende med uddannelsesniveaut. For personer med lange videregående uddannelser og forskeruddannelser var stemmeprocenten 93,8. For personer med mellemlange videregående uddannelser og bachelorer var stemmeprocenten 93,7, mens stemmeprocenten var 90,0 for personer med korte videregående uddannelser.

Stemmeprocenten var lavest med 78,3 for personer med grundskole som højeste udførte uddannelse.

Indkomst:

Valgdeltagelsen var stigende med stigende bruttoindkomst. Personer med en bruttoindkomst på mindst 1 mio. kr. havde den største valgdeltagelse med en stemmeprocent på 96,1, herefter kommer personer med indkomster mellem 700.000 kr. og 1. mio. kr. med en stemmeprocent på godt 94, mens personer med indkomster mellem 100.000 kr. og 200.000 kr. havde den næstlaveste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 81,8, og personer med indkomster under 100.000 kr. havde den laveste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 79,4.

Pensionsforhold:

Personer, der var på invaliditetsydelse, havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 88,0, herefter fulgte personer, der ikke var på pension, med en stemmeprocent på 86,5, folkepensionister med en stemmeprocent på 81,2 og førtidspensionister med en stemmeprocent på 74,3.

Kontanthjælp:

Personer, der ikke modtog kontanthjælp, havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 86,8, mens personer, der modtog kontanthjælp, havde en stemmeprocent på 58,6.

Blandt personer, der modtog kontanthjælp i 2001, fandtes den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 65,1 for personer, der modtog under 25.000 kr. i kontanthjælp, mens den laveste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 52,7 fandtes blandt personer, der modtog 100.000 kr. eller mere i kontanthjælp i 2001.

Ledighed:

Valgdeltagelsen var faldende med stigende ledighedsgrad. Personer, der havde en ledighedsgrad på 0, dvs. ikke var ledige, havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 85,8, mens personer, der havde været fuldt ledige i 2001, havde en stemmeprocent på 67,5.

Boligens udlejningsforhold (ejer-/lejerforhold):

Boligejere havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 91,6, mens boliglejere havde en stemmeprocent på 80,5.

Valgdistrikt:

Den højeste valgdeltagelse fandt sted i valgdistrikt 12 (Mårslet Skole) med en stemmeprocent på 92,1, herefter kom valgdistrikt 45 (Bellevue Hallen) med en stemmeprocent på 91,3 og valgdistrikt 65 (Jellebakkeskolen) med en stemmeprocent på 91,2. Valgdistrikterne 55 (Spørring Hotel), 30 (Næshøj Hallen), 16 (Ormslev Borgerhus) og 13 (Solbjerg Skole) havde også en valgdeltagelse på over 90%.

Laveste valgdeltagelse fandt sted i valgdistrikt 25 (Nordgårdskolen) med en stemmeprocent på 67,9. Herefter fulgte valgdistrikterne 44 (Lisbjergskolen), 63 (Frydenlundskolen), 62 (Søndervangskolen) og 21 (Rådhushallen) alle med en valgdeltagelse lige under 80%.

Opdelt på valgkredse var den højeste valgdeltagelse i Århus 3. kreds (Syd) med en stemmeprocent på 87,2. Herefter fulgte Århus 1. kreds (Øst) med en stemmeprocent på 86,3, Århus 2. kreds (Nord) med en stemmeprocent på 84,2 og endelig Århus 4. kreds (Vest) med en stemmeprocent på 83,3.

2.2 Resumé af valgdeltagelsen i Århus Kommune fordelt efter Statsborgerskab.

I alt:

Danske statsborgere havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 87,3, og den var markant højere end valgdeltagelsen for personer med statsborgerskab fra Schweiz, som havde den næsthøjeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 76,1, herefter kom tyrkiske statsborgere med en stemmeprocent på 69,7 og hollandske statsborgere med en stemmeprocent på 62,0. Laveste valgdeltagelse fandtes blandt spanske statsborgere med en stemmeprocent på 20,8.

Den samlede valgdeltagelse for personer med statsborgerskab fra øvrige Norden, EU (excl. Norden) og Nordamerika samt 3. lande lå nogenlunde på samme niveau med en stemmeprocent på omkring 45.

Køn:

Kvinder fra Schweiz havde med en stemmeprocent på 86,7 en næsten lige så høj valgdeltagelse som de danske kvinder, hvis stemmeprocent var 87,5. 3. højeste valgdeltagelse blandt kvinder fandtes blandt de tyrkiske kvinder med en stemmeprocent på 68,9. Laveste valgdeltagelse blandt kvinder fandtes blandt de spanske kvinder med en stemmeprocent på 17,3.

Blandt mændene fandtes den største valgdeltagelse blandt danske mænd med en stemmeprocent på 87,0. Herefter kom mænd fra Schweiz med en stemmeprocent på 71,0, tyrkiske mænd (70,7) og hollandske mænd (69,2). Laveste valgdeltagelse fandtes blandt libanesiske mænd med en stemmeprocent på 15,5.

Familieforhold:

Valgdeltagelsen var generelt størst for gifte personer uanset statsborgerskab. Herefter kom valgdeltagelsen for samlevende/samboende, og laveste valgdeltagelse havde enlige personer.

Alder:

For danske statsborgere var valgdeltagelsen højest blandt de 30-49 årige med en stemmeprocent på 88,7, mens valgdeltagelsen for udenlandske statsborgere generelt var stigende med alderen.

Varighed af bopæl i Århus Kommune:

Danske statsborgere, der havde boet mellem 4 og 9 år i Århus Kommune, havde den største valgdeltagelse med en stemmeprocent på 88,0, mens valgdeltagelsen for personer med udenlandsk statsborgerskab generelt var stigende med det antal år, man havde boet i Århus Kommune.

Uddannelse:

Det generelle billede af valgdeltagelsen efter uddannelse var jo højere uddannelse jo højere valgdeltagelse, men billedet var ikke helt entydigt, når der blev opsplittet på statsborgerskabgrupper.

Indkomst:

Efter bruttoindkomst var det generelle billede af valgdeltagelsen, at jo højere bruttoindkomst jo højere valgdeltagelse. Dette mønster gjaldt for både danske statsborgere og statsborgere fra det øvrige Norden, EU og Nordamerika.

For statsborgere fra 3. lande steg valgdeltagelsen for hovedparten af de medtagne nationaliteter med stigende bruttoindkomst op til 300.000 kr. for igen at falde for personer med bruttoindkomster på 300.000 kr. og derover.

Pensionsforhold:

Personer, der ikke var på pension, havde den højeste valgdeltagelse - når det drejede sig om danske statsborgere og statsborgere fra 3. lande - med en stemmeprocent på henholdsvis 88,9 og 43,3, mens det var folkepensionisterne, der havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 66,0, når det drejede sig om statsborgere fra det øvrige Norden, EU og Nordamerika.

Kontanthjælp:

Generelt var valgdeltagelsen betydeligt lavere for personer, der fik kontanthjælp end for personer, der ikke fik kontanthjælp.

Ledighedsgrad:

For danske statsborgere faldt valgdeltagelsen med stigende ledighedsgrad. Personer, der slet ikke havde været ledige i 2001, havde en stemmeprocent på 87,7, mens personer, der havde været fuldt ledige i 2001, havde en stemmeprocent på 72,3.

For personer med statsborgerskab fra det øvrige Norden, EU og Nordamerika var det omvendt. Her var den laveste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 50,2 blandt personer, der ikke havde været ledige i 2001, mens personer, der havde været fuldt ledige i 2001, havde den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 57,1.

For personer med statsborgerskab fra et 3. land fandtes den laveste valgdeltagelse blandt personer, der havde været fuldt ledige i 2001 med en stemmeprocent på 39,0, mens den højeste valgdeltagelse fandtes blandt personer med en ledighedsgrad på mellem 0,01 og 0,49 med en stemmeprocent på 46,7.

Boligens udlejningsforhold (ejer-/lejerforhold):

Generelt havde personer, der ejede deres bolig, en højere valgdeltagelse end personer, der boede til leje. Dette var gældende for alle statsborgerskabsgrupper/-lande excl. Iran og Vietnam.

2.3 Resumé af valgdeltagelsen i Århus Kommune fordelt efter herkomst/fødested.**I alt og efter køn:**

Den samlede stemmeprocent for **danskere** (uanset fødested) var 88,1, heraf 88,3 for kvinder og 88,0 for mænd.

Stemmeprocenten for danskere født i 3. lande var 85,5. For danskere født i EU (excl. Norden) og Nordamerika var stemmeprocenten 82,7, og for danskere født i det øvrige Norden var stemmeprocenten 80,6 mod en stemmeprocent på 88,2 for danskere født i Danmark

De højeste stemmeprocenter fandtes for danskere, der var født i Frankrig (95,8), Iran (93,8), Belgien og Luxembourg (90,9), mens den laveste stemmeprocent fandtes blandt danskere født i Polen (62,5).

Den samlede stemmeprocent for **indvandrere og efterkommere** under ét var 55,6, heraf 56,6% for mænd og 54,6% for kvinder. (Se bilag 1 side 65 mht. definition af indvandrere og efterkommere).

Størst valgdeltagelse havde indvandrere (og efterkommere) født i Tyrkiet med en stemmeprocent på 75,3, herefter kom indvandrere (og efterkommere) født i Schweiz og Tyskland med en stemmeprocent på henholdsvis 70,7 og 69,6, mens den laveste valgdeltagelse fandtes blandt indvandrere (og efterkommere) med fødested i Spanien med en stemmeprocent på 24,1.

Efter herkomstgrupper havde indvandrere (og efterkommere) født i Danmark den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 67,9, herefter kom indvandrere (og efterkommere) fra EU (excl. Norden) og Nordamerika med en stemmeprocent på 57,5, indvandrere (og efterkommere) fra 3. lande med en stemmeprocent på 54,6, mens indvandrere (og efterkommere) fra det øvrige Norden havde den laveste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 52,6.

Efterkommere i alt havde en relativ høj valgdeltagelse med en stemmeprocent på 71,4.

Familieforhold:

Uanset herkomst var valgdeltagelsen generelt højest for gifte personer, dernæst kom personer, der var samlevende eller samboende, og endelig havde enlige personer den laveste valgdeltagelse

Alder:

Den højeste valgdeltagelse for danskere (uanset fødested) havde de 30-49 årige med en stemmeprocent på 89,7, herefter kom de 50 årige og derover med en stemmeprocent på 88,3, mens de 18-29 årige havde en stemmeprocent på 85,9.

For indvandrere og efterkommere under ét fandtes den højeste valgdeltagelse blandt de 50 årige og derover med en stemmeprocent på 65,7, herefter kommer de 30-49 årige med en stemmeprocent på 58,3 og endelig de 18-29 årige med en stemmeprocent på 44,5.

For indvandrere og efterkommere med fødested i Danmark var valgdeltagelsen højest for de 30-49 årige med en stemmeprocent på 75,2 og lavest for de 50 årige og derover med en stemmeprocent på 55,8.

Blandt efterkommere fandtes den højeste valgdeltagelse blandt de 30-49 årige med en stemmeprocent på 85,1 - en stemmeprocent der kun er lidt lavere end de 30-49 årige danskeres stemmeprocent på 89,7.

Varighed af bopæl i Århus Kommune:

Den højeste valgdeltagelse fandtes blandt danskere (uanset fødested), der havde boet mellem 4 og 9 år i Århus Kommune med en stemmeprocent på 89,4. Danskere, der havde boet mindst 10 år i Århus Kommune havde en stemmeprocent på 88,5, mens danskere, der havde boet under 4 år i Århus Kommune havde en stemmeprocent på 86,1.

Det generelle billede for indvandrere og efterkommere under ét var jo længere varighed af bopæl i Århus Kommune jo højere valgdeltagelse.

Dog havde efterkommere, der havde boet i Århus Kommune mellem 4 og 9 år, en højere stemmeprocent (78,5) end efterkommere, der havde boet mindst 10 år i Århus Kommune (71,5%).

Uddannelse:

Det generelle billede var jo højere (længere) uddannelse jo højere valgdeltagelse.

Den højeste valgdeltagelse for danskere (uanset fødested) fandtes blandt personer med videregående uddannelse med en stemmeprocent på 95,0, mens den laveste valgdeltagelse for danskere fandtes blandt personer med grundskole og individuelle ungdomsuddannelser som højeste udførte uddannelse med en stemmeprocent på 81,5.

De tilsvarende stemmeprocenter for indvandrere og efterkommere under ét var 68,6 (videregående uddannelser) og 51,4 (grundskole og individuelle ungdomsuddannelser).

Valgdeltagelsen for efterkommere lå midt imellem niveauet for danskere og indvandrere og efterkommere under ét.

Indkomst:

Generelt var valgdeltagelsen stigende med stigende indkomst uanset herkomst.

Pensionsforhold:

Generelt var valgdeltagelsen for danskere og efterkommere højest for personer, der ikke var på pension, herefter kom folkepensionister, mens personer på invaliditetsydelse og førtidspension havde den laveste valgdeltagelse.

For danskere (uanset fødested), der ikke var på pension, var stemmeprocenten 89,9, for folkepensionister var stemmeprocenten 81,7, og stemmeprocenten var 77,1 for personer på invaliditetsydelse og førtidspension.

For indvandrere og efterkommere under ét var valgdeltagelsen højest for personer på folkepension med en stemmeprocent på 64,9, herefter kom personer på invaliditetsydelse og førtidspension med en stemmeprocent på 55,4, og personer der ikke var på pension med en stemmeprocent på 55,1. Årsagen til denne (anderledes) valgdeltagelse i forhold til danskere og efterkommere hænger formentlig sammen med varigheden af ophold i Århus Kommune, idet valgdeltagelsen var stigende med stigende opholdstid i Århus Kommune.

Kontanthjælp:

Uanset herkomst var valgdeltagelsen generelt højere for personer, der ikke var på kontanthjælp.

Ledighedsgrad:

For danskere (uanset fødested) faldt valgdeltagelsen med stigende ledighed(sgrad). For personer, der ikke havde været ledige i 2001 var stemmeprocenten 88,4 faldende til 76,0 for personer, der var fuldt ledige i 2001.

For indvandrere og efterkommere under ét fandtes den højeste valgdeltagelse blandt personer med en ledighedsgrad mellem 0,01 og 0,49 med en stemmeprocent på 59,8. Herefter kom personer med en ledighedsgrad mellem 0,50 og 0,99 med en stemmeprocent på 58,1, mens personer, der ikke var ledige overhovedet (ledighedsgrad på 0), havde en stemmeprocent på 56,4. Fuldt ledige indvandrere og efterkommere under ét havde en stemmeprocent på 47,8.

Blandt efterkommere havde personer med en ledighedsgrad mellem 0,5 og 0,99 den højeste valgdeltagelse med en stemmeprocent på 75,0.

Boligens udlejningsforhold (ejer-/lejerforhold):

Uanset herkomst havde ejere generelt en højere valgdeltagelse end lejere.

2.4 Sammenligning af valgdeltagelsen ved kommunalvalgene i Århus Kommune i 1997 og 2001.

Valgdeltagelsen ved kommunalvalget i Århus Kommune den 20. november 2001 var 14,5 pct.point højere end ved kommunalvalget den 18. november 1997. Kvindernes valgdeltagelse var 14,8 pct.point højere, og mændenes valgdeltagelse var 14,2 pct.point højere end i 1997. Den store stigning i valgdeltagelsen må (som tidligere nævnt) først og fremmest tilskrives, at der den 20. november 2001 samtidig blev afholdt valg til Folketinget.

Der var tale om en stigning i valgdeltagelsen for alle civilstandsgrupper og alle aldersgrupper.

Mens valgdeltagelsen for danske statsborgere var steget med 15,5 pct.point ved kommunalvalget i november 2001 i forhold til kommunalvalget i 1997, og der for statsborgere fra øvrige Norden, EU og Nordamerika var tale om en lille stigning i valgdeltagelsen, var der tale om **et fald i valgdeltagelsen på 7,0 pct.point for statsborgere fra 3. lande under ét.**

En del af faldet i valgdeltagelsen blandt statsborgere fra 3. lande under ét kan skyldes, at en del velintegreede statsborgere fra 3. lande - (dvs. personer der stemte til kommunalvalget i 1997 og igen i 2001) - siden 1997-valget har fået dansk statsborgerskab, og derfor ikke kan trække stemmeprocenten for 3. lande op. Men det kan også skyldes, at valgkampen fik et andet forløb pga. det samtidigt afholdte Folketingsvalg. Der kan herudover være en lang række forklaringer og forhold, der har spillet ind.

For den samlede gruppe af personer med udenlandsk herkomst var valgdeltagelsen ved kommunalvalget i november 2001 dog steget 2,7 pct.point i forhold til valgdeltagelsen i 1997 mod en stigning på 15,9 pct.point for personer af dansk herkomst.

Valgdeltagelsen for danske statsborgere i november 2001 i forhold til 1997-valget var steget mest blandt personer, der havde boet mellem 4 og 9 år i Århus Kommune. Her var valgdeltagelsen steget med 18,4 pct.point.

For personer med et statsborgerskab fra øvrig Norden, EU og Nordamerika var valgdeltagelsen i november 2001 steget lidt i forhold til 1997-valget for personer, der havde boet under 10 år i Århus Kommune. Derimod var valgdeltagelsen faldet lidt for personer, der havde boet mindst 10 år i Århus Kommune.

For personer med et statsborgerskab fra et 3. land var valgdeltagelsen i november 2001 i forhold til 1997-valget faldet uanset varighed af bopæl i Århus Kommune og mest for personer, der havde boet mindst 10 år i Århus Kommune (12,0 pct.point).